

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

HE 108/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ASiantuntijalausunto

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

SLC pitää erittäin myönteisenä sitä, että valkuposkihanhi ja merimetso siirretään metsästyslain soveltamisalaan ja että lajien aiheuttamiin vahinkoihin voidaan jatkossa puuttua suoremmin, ilman raskaita poikkeuslupamenettelyjä. Nykyinen tilanne on ollut pitkään kestävämpiin kuin maatalouden kuin kalatalouden näkökulmasta. Sekä valkuposkihanhen että merimetson kannat ovat kasvaneet voimakkaasti, mutta lainsäädäntö ei ole mahdollistanut niiden tarkoituksenmukaista hallintaa. Esitys merkitsee tärkeää askelta kohti käytännöllisempää, oikeudenmukaisempaa ja todellisuuteen paremmin perustuvaa merimetson ja valkuposkihanhen kantojen hallintaa.

SLC kannattaa esityksen mukaista yleispoikkeukseen perustuvaa metsästystä sekä erityisesti valkuposkihanhen osalta ehdotettuja ratkaisuja. Hanhien ampuminen pelloilla, joilta ei ole korjattu satoa, vuodenajasta riippumatta on tärkeä edistysaskel valkuposkihanhen aiheuttamien tuhojen ehkäisemiseksi. Myös se, että vahinkojen korvaaminen säilyy rauhoitettujen eläinten vahinkokorvausjärjestelmän piirissä, on erittäin tärkeää elinkeinonharjoittajien kannalta.

SLC pitää kuitenkin valitettavana, että merimetsoa koskevia metsästysmahdollisuuksia on valmistelun aikana poistettu. Lausunnolle lähetetyssä ehdotuksessa suojametsästystä esitettiin sallittavaksi myös kalanviljelylaitosten, kalanistutuspaikkojen sekä kalojen tärkeiden lisääntymisalueiden läheisyydessä. Nyt mahdollisuus on rajattu lentoasemille ja kalanpyydysten läheisyyteen. Muutos heikentää olennaisesti esityksen vaikuttavuutta kalatalousvahinkojen ehkäisemisessä sekä kalalajien kantojen turvaamisessa.

SLC katsoo, että merimetsojen aiheuttamia ongelmia luultavasti ei pystytä ratkaisemaan pelkästään nyt esitetyillä toimilla. Esitetyt keinot eivät suojaa esimerkiksi kalojen tärkeitä lisääntymisalueita, tai ratkaise ongelmia esimerkiksi suojelualueilla toimimiseen. Tarvitaan laajempaa lainsäädännön kehittämistä. Ruotsissa on katsottu, että saapumismetsästys sekä munien öljyäminen ovat tarvittavia toimia, kun tavoitteena on vaikuttavat toimet metsojen kannanhallintaan. Tarve tehokkaammalle lintujen aiheuttamien tuhojen ehkäisylle ei myöskään rajoitu pelkästään merimetsoon vaan myös esimerkiksi valkuposkihanhen aiheuttamaan julkisten paikkojen likaamiseen. SLC katsoo täten, että olisi tärkeää luoda paremmat hallinnolliset edellytykset muillekin vahinkoehkäisyjen keinoille myös Suomessa. Lintudirektiivin mahdollistamat poikkeukset lintujen suojelusta on hyödynnettävä nykyistä paremmin, jotta paikallisesti esiintyviin haasteisiin pystyttäisiin reagoimaan sujuvammin.

SLC toteaa lopuksi, että esityksen sisältämät muutokset ovat kaikilta osin kannattavia. Samalla on kuitenkin jatkettava hallinnon kehittämistä tehokkaampien poikkeusmenetelmien mahdollistamiseksi, tietenkin huolehtien lajien elinvoimaisuudesta. Samoin SLC katsoo, että ristiriita lintudirektiivin mukaisen tiukan suojelun ja valkuposkihanhen, että merimetson nykyisten kannankokojen sekä kannanhallinnantarpeiden välillä jatkuu niin kauan kuin valkuposkihanhi ja merimetso säilyvät lintudirektiivin nykyisessä suojeluluokassa. Tämän vuoksi Suomen tulee edelleen aktiivisesti edistää lajien siirtämistä lintudirektiivin liitteeseen II.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Mats Holmgård
Metsäasiamies